

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Håller EU:s regionpolitik på att bli främmande för den finländska verkligheten? – läs nya numret av *Liiteri*
- LINC-evenemang skall stärka Leader-andan i Europa – första konferensen hölls i Österrike
- Ny lag skall ge större samarbetsområden för kommunernas landsbygdsförvaltningar
- Itella börjar öppna glesbygdsbornas brev – byn Andersböle försökskanin med nätpost
- Ersättningarna för vindkraftverk i Österbotten bör fördelas rättvist på markägarna – svenskt energibolag intresserat av landskapet
- Landsbygdsturismen på uppgång – YTR:s nätkolumn
- Läs även detta: **YTR:s nätverksträff i Tammerfors utmärkt tillfälle knyta kontakter inom hela det landsbygdspolitiska nätverket *Informatörsutbildning, byaverksamhetskonferens och vårmöte – SYTY har bråda dagar i Helsingfors *Konferens om Landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland hålls i Tavastehus *Bättre dragningskraft i österbottniska byar genom samordningsprojektet Bya-Inwest – förlängd ansökningstid för projektet Byar i utveckling*

Cit: ***”Lösningarna vi gör är långsiktiga och påverkar samhället hundratals år framöver.”***

Sextio års jubilerande landskapsdirektören på Österbottens förbund Olav Jern som tycker det är intressant att arbeta med planläggning och se samhället växa fram (Vasabladet 6.4).

”Och om någon skickar mig en sedel i ett kuvert skannar Itella in den i jpg-format och sänder den som bilaga, så kan jag printa ut den på min skrivare. Jättebra.”

Signaturen Namnlös kommenterar Itellas nya digitala distributionstjänster på glesbygden. Invånarna i byn Andersböle får sina inskannade brev per nätpost, medan de fysiska breven kommer hem i efterskott två gånger per vecka (Hufvudstadsbladet 31.3).

”Alla ungdomar, och också äldre, ska komma hem (till Kristinestad) och få någonting att hända!”

En uppmaning från en anställd vid Kristinestad med anledning av att kommunen har för få kvinnor för att nativiteten skall motsvara mortaliteten (Ur en artikel om forskningsprojektet *Den multifunktionella landsbygden* vid Åbo Akademi i Vasa).

HÅLLER EU:s REGIONPOLITIK PÅ ATT BLI FRÄMMANDE FÖR DEN FINLÄNSKA VERKLIGHETEN? – LÄS NYA NUMRET AV *LIITERI*

Den nya kommissionären som svarar för regionpolitiken, österrikaren Johannes Hahn, har presenterat sina riktlinjer för den kommande regionpolitiken. Ur Finlands perspektiv ser riktlinjerna inte så lovande ut, men vi kan vara nöjda med att man fortsatt vill se regionpolitiken som en övergripande sammanhållande länk mellan alla områden inom EU. När medlen minskar kommer emellertid effekten oundvikligen att lida. Det som är oroväckande är att Hahn vill ge stadspolitiken och städernas särfrågor mer tyngd inom region- och konvergenspolitiken, vilket är en ny riktlinje som står i en tämligen stark motsats till målen att jämna ut de interregionala skillnaderna. De centra som enligt EU-skalan är städer, är näppeligen i framtiden heller sämst ställda. Nästan hela Finland räknas till landsbygd, och det som landsbygden behöver är förnuftig regionpolitik. På ministermötet påminde OECD deltagarna om att all tillväxt inte sker i städer eller metropolområden, utan landsbygden har också tillväxtpotential, samt möjligheter till lönande investeringar och innovationer. Europa 2020-strategin, som ger riktlinjer för hela gemenskapens politik under den kommande perioden, är under behandling och kommer att godtas av EU:s beslutande organ senast på sommaren. I Finland har arbets- och näringsministeriet igen arbetat med statsrådets regionstrategi 2020, som snart blir färdig. Vår roll är att se till att landsbygden, den största delen av Finland, beaktas som en del av helheten inom regionutvecklingen, inte som ett problem utan också som en lösning på problemen. Det här och att landsbygden utvecklas med fokus på naturresurser, skriver den konsultativa tjänstemannen Sirpa Karjalainen på jord- och skogsbruksministeriet om i ledaren för mars månads *Liiteri – Nyheter från en levande landsbygd*. Övrigt som tas upp är:

- Miljöskyddstemat samlar ihop landsbygdsutvecklare
- Bästa praxis på landsbygden efterlyses
- Nätverksmötet samlar ihop landsbygdens utvecklare
- Landsomfattande projekt - följer med sin tid eller har kommit på sidospår?
- Mångfaldsobjekt på gården kräver skötsel men är givande
- Landsbygden behöver invandrare
- Guiden Alternativ åkeranvändning har utkommit

Nyhetsbrevet (Mars 2010, 01/10) kan läsas på jord- och skogsbruksministeriets hemsida under webbadress http://mmm.multiedition.fi/liiteri/uutiskirje/liiterit/1_2010/se/index.php.

LINC-EVENEMANG SKALL STÄRKA LEADER-ANDAN I EUROPA – FÖRSTA KONFERENSEN HÖLLS I ÖSTERRIKE

Den första LINC (Leader, Inspired, Network, Community) 2010-konferensen, som sammanför Leader-aktörerna, ordnades i mars i österrikiska Tirol, med sju deltagare från Finland – Leader-grupperna i Lappland och Norra Savolax. Österrike var således först ut att arrangera denna årligen återkommande konferens, som nästa år hålls i Tyskland. Finland och Norra Savolax står värd för konferensen år 2013. År 2012 hålls evenemanget i Estland och 2014 åter igen i Österrike. Genom LINC (<http://www.info-linc.eu/>) vill man på ett nytt sätt främja nätverksbildandet och utbytet av erfarenheter mellan Leader-områdena i Europa. Målsättningen med LINC är att stärka Leader-andan i Europa, men också ett uttryck för styrkan i att göra saker tillsammans. Nätverkandet och erfarenhetsutbytet sker inte endast under seminarier och i arbetsgrupper, utan en mycket viktig del under konferensen är den s.k. "Leader-olympiaden". Innovativt landsbygdsutvecklande förenas med gemensamma sportaktiviteter under konferensen. *Uppgifterna är från landsbygdsnätverksenhets nyhetsbrev från den 1 april, som även tar upp info om en TNC-guide (transnational cooperation guide), http://enrd.ec.europa.eu/leader/2007-2013/tnc-guide/en/tnc-guide_home*

en.cfm, och några evenemang. Nyhetsbrevet kommer inom kort upp på nätverksenhets hemsida under adressen <http://www.landsbygd.fi/sv/>.

NY LAG SKALL GE STÖRRE SAMARBETSOMRÅDEN FÖR KOMMUNERNAS LANDSBYGDSFÖRVALTNINGAR

Republikens president stadfäste 30.3 lagen om anordnande av landsbygdsförvaltningen i kommunerna, vilken trädde i kraft 1.4 och har som mål att koncentrera uppgifterna inom landsbygdsförvaltningen till större samarbetsområden, där det i regel finns minst 800 lantbruksföretagare och där uppgifterna sköts av minst fem anställda. När det gäller antalet lantbruksföretagare och personer som sköter landsbygdsförvaltningens uppgifter, kan kommunen av välgrundade skäl avvika från samarbetsförpliktelsen. Skärgård eller långa avstånd i Lappland och Kajaland tillåter automatiskt undantag från kravet. En enspråkigt svensk kommun förpliktas inte att samarbeta med en enspråkigt finsk, eller en kommun med finska som majoritetsspråk, om detta leder till försämrade tjänster. Avvikelse från antalet lantbruksföretagare kan även göras fallspecifikt p.g.a. särskilda omständigheter, t.ex. ett etablerat samarbete inom stödförvaltningen. Kommunerna skall ansöka om undantag senast i slutet av november, ifall de vill ha förhandsbesked om möjligheten till undantag. Beslut om samarbetsområden fattar kommunerna senast i slutet av april 2011 och att ingå avtal senast i slutet av år 2011. Avsikten är att de nya organisationerna inleder verksamheten i början av år 2013, men det är dock möjligt att införa ändringen snabbare. *Uppgifterna är från ett av jord- och skogsbruksministeriets pressmeddelanden (från 30.3) och finns under webbadressen http://www.mmm.fi/sv/index/framsida/pressmeddelanden/100330_maaseutuhallinto_sv.html.*

ITELLA BÖRJAR ÖPPNA GLESBYGDSBORNAS BREV – BYN ANDERSBÖLE FÖRSÖSKANIN MED NÄTPOST

Itellapersonal börjar 12.4 öppna alla första och andra klassens brev till 128 privatpersoner och 20 företag i byn Andersböle i Borgå. Brevens skannas in och skickas per Internet till kunderna. De fysiska breven kommer sedan hem i efterskott, två gånger i veckan i stället för varje vardag. Som deltagare i experimentet får man både en bärbar dator, nätuppkoppling och personlig utbildning i hur detta med digitaliserad postudelnings skall gå till. Syftet är att utreda hur postdistributionen i glesbygden kunde se ut i framtiden. Itellas utvecklingsdirektör Tommi Tikka ser inte brevhemligheten, en i grundlagen stadgad rättighet, som ett problem. Försöket baserar sig på frivillighet och kundernas godkännande. Inskanningen av allting, från fotografi av barnbarnet till räkningar, utmätningar och kanske ett eldigt kärleksbrev, sköts bakom låsta dörrar och av övervakade personer som har tystnadsplikt. Enligt Tikka handlar det om att förbättra servicen i glesbygden och utreda hur långt kunderna är redo att ta emot post via andra kanaler än direkt distribution. Men det handlar också om större saker. Utdelningen på glesbygden är dyr och knölig, så ifall det finns en öppning att skära ner i den dagliga utdelningsrundan, blir ingen på Itella hemskt ledsen. Med på ett hörn i försöket finns även Statens tekniska forskningscentral VTT. Tillsammans med Itella skall man utvärdera möjligheten att ur detta försök skapa en modell som kanske kan tillämpas inom andra glesbygder i landet. Rent juridiskt kan Itella inte heller tvinga någon att gå med på att precis all post skannas in och distribueras på det här sättet, just därför att brevhemligheten är en del av grundlagen som det inte går att tumma på. *Uppgifterna är från en artikel, skriven av Jeanette Björkqvist, i Hufvudstadsbladet (31.3).*

ERSÄTTNINGARNA FÖR VINDKRAFTVERK I ÖSTERBOTTEN BÖR FÖRDELAS RÄTTVIST PÅ MARKÄGARNA – SVENSKT ENERGIBOLAG INTRESSERAT AV LANDSKAPET

Österbottens svenska producentförbund rf (ÖSP) och skogsvårdsföreningarna kräver att kommunerna sätter press på kraftbolagen, så att ersättningarna för vindkraftverk fördelas rättvist på markägarna, t.ex. i Öjna i Malax påverkas 150 markägare av den största vindkraftsparken som EPV och Suomen Hyötytuuli planerar, men bara 15 markägare har skrivit avtal om ersättning. Det är orimligt, anser Tomas Långgård som är förtroendevald i såväl ÖSP som skogsorganisationen. Alla som får inskränkningar i sin markanvändning borde få ersättning. När kommunernas byggnadsnämnder skall bevilja byggnadstillstånd måste orättvisan rättas till, annars har man en besvärskarusell att vänta. *”Vi har förhandlat med kommunerna mellan Korsholm och Kristinestad. Vi kräver inte att ingångna avtal rivs upp men nog att de kompletteras”*, säger Långgård och hävdar att det handlar om jämbördig behandling av markägare enligt markanvändningslagen. Man kan t.o.m. tala om grundlagen. Modell har man tagit från Sverige och Smålands miljöenergi AB, där alla som påverkas har fått rätt till kompensation. På Smålands miljöenergi har Otto Wenneskog besökt Österbotten och säger att man är intresserad av landskapet. Förhandlingar pågår redan med österbottniska markägare om att få projektera mindre vindkraftsparker om 3-6 vindkraftverk. I maj arrangerar bolaget exkursion till Småland för intresserade österbottningar. *Uppgifterna är från YLE:s Internytt (6.4) och finns på adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=183330>. Se även text på ÖSP:s hemsida under adress <http://osp.agrolink.net/sv/nyheter.asp?ref=54>.*

LANDSBYGDSTURISMEN PÅ UPPGÅNG – YTR:s NÄTKOLUMN

Under landsbygdsturismföretagarnas seminarium i Imatra 23-24.3 sade Kalle Michelsen följande: *”Eksotik, olikhet och unicitet försvinner och i stället kommer personliga erfarenheter och upplevelser. Varje resa kan vara annorlunda beroende på resenärens känsloläge och behov.”* Det här innebär att vi går mot helhetsinriktad upplevelse. Resan börjar inte vid hemmets dörr, utan den börjar redan månader innan bokningen och resans början. De som sedan erbjuder servicen behöver vara på alerten och erbjuda sin service vid rätt tid och på rätt plats till rätta personer. Det här betyder också att alla inte behöver behagas. Men det utesluter inte, att varför inte företagaren skall kunna erbjuda både behaglig lyx och ekoupplevelser. Alla kundgrupper har det gemensamt att de vill ha äkthet: möjlighet att komma nära genuina erfarenheter, aktivitetsupplevelser, lugn och möjlighet att komma bort från vardagens rutiner. Vad erbjuder de här trenderna för landsbygdens turism? Finlands landsbygd, natur, genuina finländare – bekanta, trygga och tillförlitliga – är internationellt efterfrågade produkter och serviceutbud, lite tillspetsat. Här ligger den stora möjligheten för Finlands landsbygdsturism, som vi inte ännu helt har dragit nytta av och förstått. Vi saknar också förståelsen om hur kunderna nuförtiden förhåller sig och hur man når dem. Men vi är ändå redan på gång. *”Framtidsturismens konkurrensfördel är den helhetsbetonade erfarenheten, i vilken den trovärdiga historien förenar den kärva naturen, det ålderstigna landskapet, människans arkitektur, samt den alldagliga människans service”*, konstaterade Michelsen. Vi erbjuder det vi redan har: landskap, natur, lugn, bastu, vinterbadande, lite plakata österbottningar och lurifaxa savolaxare. Vi har vårt eget sätt. Det räcker och vi skall vara stolta över det! *Texten ”Maaseutumatkailu matkalla kohti nousua” för april månads nätkolumn, har skrivits av Pirjo Räsänen som är i färd med att byta jobb som sekreterare för Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för turism till utredningskonsult inom Innolink Research Oy. På YTR:s hemsida finns den fullständiga texten (på finska) på http://www.maaseutupolitiikka.fi/tiedotus/verkkokolumnit/pirjo_rasanen_maaseutumatkailu_matkalla_kohti_nousua.html. De senaste texterna (på svenska) i nätkolumnen finns under adressen <http://www.landsbygdspolitik.fi/sv/information/natkolumner/>.*

LÄS ÄVEN DETTA

YTR:s nätverksträff i Tammerfors utmärkt tillfälle knyta kontakter inom hela det landsbygdspolitiska nätverket

Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) årliga projektseminarium hålls i år som nätverksträff 22-23.4 i Tammerfors universitets utrymmen. Jämfört med tidigare seminarier är tillställningen utvidgad. I nätverksträffen ingår alla YTR:s arbetsformer: projekten, temagrupperna och programarbetet. Nätverksträffen, som samlar landsbygdsutvecklarna från olika håll, program och sektorer, är en ypperlig möjlighet till nya kontakter inom hela det landsbygdspolitiska nätverket. Med är såväl förvaltning, forskning som projekten och de lokala landsbygdsutvecklarna. Under dagarna får man höra om senaste nytt från de pågående projekten, finansieringens framtidsutsikter, samt forskningsvärldens nyaste strömningar. *Mer info med program och länk till anmälan (senast 16.4) finns under webbadressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/hankkeet/verkototapaaminen/verkototapaaminen_2010/.*

Informatörsutbildning, byaverksamhetskonferens och vårmöte – SYTY har bråda dagar i Helsingfors

Suomen Kylätoiminta ry (SYTY) – Byaverksamhet i Finland rf ordnar vecka 17 på Hotel Arthur i Helsingfors såväl en informatörsutbildningsdag, *Viestintäkoulutuspäivä* 27.4, byaverksamhetens nationella konferensdagar, *Valtakunnalliset kylätoiminnan neuvottelupäivät* 28-29.4 som föreningens vårmöte, *Suomen Kylätoiminta ry:n kevätkokous* 29.4. Informatörsutbildningen är ämnad för de regionala byaorganisationerna och Leader-gruppernas informationsansvariga, medan byaverksamhetens nationella konferensdagar riktar sig till de regionala byaorganisationernas förtroendevalda, byaombuden och andra tjänstemän, samt de regionala och kommunvisa byaombuden. *Anmälan till informatörsdagen och byaverksamhetens nationella konferensdagar görs senast 19.4 till Sylvia Manninen på e-mailadress sylvia.manninen@kylatoiminta.fi eller på tel. 02-738 176. Tilläggsuppgifter fås av Raija Tuppurainen på e-mailadress raija.tuppurainen@kylatoiminta.fi eller på mobil 045 133 5307 och av Tuomas Perheentupa på e-mailadress tuomas.perheentupa@kylatoiminta.fi eller på mobil 050 592 2726.*

Konferens om Landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland hålls i Tavastehus

Den 4-5 maj hålls en konferens i Verkatehdas, Tavastehus om *Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2007–2013*. Målet för konferensen är att effektivera förverkligandet av programmet genom en ökad dialog mellan ELY-centralerna, aktionsgrupperna, ministeriet och landsbygdsnätverket. Under dagarna diskuterar man nuläget för programmets genomförande, resultat, utmaningar och framtidsutsikter. Till målgruppen hör de personer från ELY-centralerna, aktionsgrupperna, ministeriet och landsbygdsnätverket som är med i programarbetet. *Mer information med länkar till program och anmälan (som görs senast 16.4) finns (på finska) på webbplatsen [maaseutu.fi](http://www.maaseutu.fi/fi/index/kalenteri/CalendarEvents/neuvottelupaivat.html.stx) under adressen <http://www.maaseutu.fi/fi/index/kalenteri/CalendarEvents/neuvottelupaivat.html.stx>.*

Bättre dragningskraft i österbottniska byar genom samordningsprojektet Bya-Inwest – förlängd ansöknings tid för projektet Byar i utveckling

Aktion Österbotten rf påbörjar ett samordningsprojektet *Bya-Inwest*, vars syfte är att 20 österbottniska byar eller sammanslutningar genomför allmännyttiga investeringar som är avgörande för att förbättra byarnas attraktionskraft. Stödsumman ligger mellan 500-6 250 euro. I detta samordningsprojekt stöds investeringar med koppling till två olika teman: allmännyttiga investeringar kring gemensamma rekreationsområden och allmännyttiga investeringar med koppling till ungdomsaktiviteter. *Mer info, samt ansökningsblanketter, anvisningar om ansökningsförfarandet (6.4-31.5), urvalsgrunderna och kriterierna finns på*

Aktions hemsida länkar under adressen http://www.aktion.fi/svenska/bya_inwest.

Aktion Österbotten har påbörjat ett samordningsprojekt, *Byar i utveckling*, vars syfte är att 30 byar eller byasammanslutningar utarbetar konkreta byaplaner för att identifiera vilka verksamheter och vilka typer av investeringar som är avgörande för att förbättra byarnas attraktionskraft. De byar som väljs ut att delta, kommer att kunna söka ett stöd på minst 500 euro och högst 4 000 euro för sitt underprojekt – att utarbeta en byaplan för sin by med konkreta åtgärdsförslag. Ansökningstiden har nu förlängts till 31.5. *Mer info, samt ansökningsblanketter, anvisningar om ansökningsförfarandet och gällande dokument, samt alla skriftliga anvisningar som påvisar att ansökningarna behandlas opartiskt och objektivt, finns som länkar under adressen http://www.aktion.fi/byar_i_utveckling.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet, som utkommer en gång i veckan med Svenska Temagruppen (SveT) inom Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (YTR) som samarbetspart, sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
